

Voormalig Handelsblad

'De passanten'

Maar je woont ~~hier~~ wel mooi in 't centrum..

Berglandschappen.

Het is op een donkere winteravond wanneer Urs zijn toekomstige appartement in het Handelsblad gebouw voor de eerste keer bezichtigt. Hij vindt de ruimte fantastisch. Tijdens deze eerste rondleiding kijkt hij vlug even naar buiten, en ziet hij het grote gebouw buiten voor zijn raam aan voor het Paleis op de Dam. Wanneer hij er eenmaal echt komt te wonen, blijkt dit de Kasbank te zijn. (Een woord dat Urs uitspreekt als Kaasbank: iets dat mij persoonlijk een veel leukere bank lijkt.)

De Kasbank staat helemaal aan de linkerkant van zijn uitzicht. En wanneer je vanuit zijn raam wat meer naar rechts kijkt, in de richting van de spuistraat, heb je uitzicht over een groot aantal daken.

'Waar ik vandaan kom, zie je altijd wel bergen aan de horizon.' zegt hij, 'maar hier zie je alleen lucht of gebouwen.'

Urs is opgegroeid net even buiten Freiburg, pal naast het Schwarzwald. Een jaar of zes geleden kwam hij voor het eerst met een vriend naar Amsterdam gereden. Geheel toevallig arriveerden ze juist op Koninginnedag, iets waar ze nog nooit van gehoord hadden, en kwamen de stad zodoende niet meer in. De twee jongens hebben toen maar een rustige plek opgezocht, om de hele dag lang in hun geparkeerde auto te zitten blowen, vlak voor camping Zeeburg, een stadscamping aan de Zuider IJdijk.

Toen Urs niet veel later in Amsterdam kwam studeren, was het stomtoevallig aan deze zelfde dijk dat hij zijn eerste woning vond. Hij vond een kamer in een voormalig asielzoekerscentrum, met muren dun als karton. Na enige tijd kwam toen het bericht dat het asielzoekerscentrum zou worden gesloopt, om plaats te maken voor een parkeerplaats.

Dankzij een leuke brief en na een goed bevallen kennismakingsgesprek kwam Urs vervolgens terecht in het Voormalig Handelsblad Gebouw, om zodoende niets minder dan de buurjongen van Beatrix te worden.

Urs studeert hier psychologie aan de UVA, en verdient zijn geld als kok in een restaurant, waar hij salades maakt. Hij heeft een hekel aan messen waar je geen tomaten mee kunt snijden, vertelt hij me.

Daarom neemt hij altijd zijn eigen mes mee naar zijn werk. Hij haalt het mes te voorschijn uit zijn keukenla, het scherpe blad zit verpakt in een omhulsel van karton, bijeengehouden door Duck tape.

De keuken van Urs is inmiddels tamelijk goed uitgerust. Maar eerst had hij niets, ook geen koelkast. In de wintermaanden plaatste hij zijn eten en drinken buiten zijn raam, binnen een soort traliewerk dat aan de gevel zat bevestigd.

Maar dat heeft hij inmiddels verwijderd.

Urs en ik zitten op zijn vensterbank en kijken naar het puzzelwerk van stenen binnenplaatsjes, nokken, relingen, de met stroken lood en teer bedekte platjes.

Dat gebouw daar in het midden, wijst hij, daar gaat het om.

Het ziet eruit als een apart gebouw, los van de rest. Alsof het bovenop de andere daken is gebouwd. Het heeft een eigen deur en de gevel bestaat voornamelijk uit hoge ramen, met hier en daar een barst. Er omheen staan een aantal losse objecten, een ladder, een krat. Het huis is grijs, uit de dakgoot puilen bruin uitgeslagen wolken pur schuim.

'Wanneer ik naar dat huis kijk, dan krijg ik het gevoel dat ik in België ben.' zegt Urs. Hij denkt even na. 'Wanneer je in België iets buiten zet, iets dat gewoon als opslag bedoeld is, dan ziet het er toch al gauw als vuilnis uit.' merkt hij op.

Maar dat bedoelt hij niet aanmatigend, hij houdt juist wel van die mistroostigheid.

Als ik soms eens iets wil uitproberen met mijn analoge camera, neem ik meestal dit huis als onderwerp. Omdat het iets tijdloos heeft, iets onveranderlijks. Hij laat me een aantal foto's zien die hij heeft gemaakt. Het huis in de sneeuw, het huis in de zomerzon, het huis in de herfst. Hij ziet soms wel eens iemand binnen lopen, maar niet vaak. Het is trouwens niet zo dat hij er zelf zou willen wonen, hij kijkt er liever naar vanuit zijn eigen woning, van waar hij het eenzame huis schuin onder zich kan zien liggen. Urs en ik noemen een aantal kinderboeken die we ons herinneren, waarin de hoofdpersonen op het dak wonen.

Het blijkt dat er zowel in Nederland als in Duitsland gelijksoortige verhalen bestaan, waarin kinderen, poezen, en zonderlinge mannen of vrouwen een leven hoog verheven boven de stad zijn gaan leiden.

Eigenlijk is het wel iets vreemds, vinden Urs en ik: dat we allemaal zo dicht op elkaar leven, maar dat er evengoed zoveel ruimte onbenut blijft: de ruimte boven ons. Er is een compleet oppervlak waar we niets mee doen, ondanks dat de zon daar het vaakst schijnt, en het uitzicht er het mooist is. Maar de daken van onze gebouwen zijn voornamelijk plekken waar korstmossen en duiven leven, en verder niets.

'We zouden er bijen kunnen houden.' zegt Urs. Hij haalt een foto van de muur, die daar achter een punaise geklemd zat. Het is een spookachtige zwart-witfoto van een lachende vrouw in imkerkledij. De omgeving is wazig, haar voeten hebben geen schaduw, ze lijkt boven de grond te zweven, als een maanreiziger.

'Mijn moeder.'

Hij vertelt dat ze al jaren bijen houdt, maar dat enkele van haar volken soms zomaar vertrekken. Dan zwermen ze eerst een tijdlang rond de takken van een boom, en vliegen er tenslotte vandoor, hun koningin achterna.

Zijn moeder vindt dat heel jammer: vinden ze het dan niet leuk genoeg bij haar, vraagt zij zich af?

Bij nader inzien vindt Urs wel meer dingen een beetje zielig voor zijn moeder: dat ze vroeger altijd zijn kleren moest wassen bijvoorbeeld, omdat hij iedere dag vuren stookte in het bos.

Wat hij destijds ook vaak deed was samen met zijn vrienden naar bepaalde uitkijkpunten fietsen in de bergen rondom Freiburg, om bier te drinken en naar de zonsondergang te kijken. Ze zaten dan ergens halverwege de berg, er niet helemaal bovenop, maar met een overzicht over alles wat beneden in de stad gebeurde.

'Hoe vindt je het om hier nu zo hoog boven de straat te wonen?' vraag ik Urs.

'Wel goed.' zegt hij. Hij wil hier heel graag blijven wonen.

Maar als hij klaar is op de UVA, wil hij waarschijnlijk nog wel op reis. Naar Amerika.

'Ergens is het vreemd.' beredeneert hij. 'Want wanneer je eenmaal naar een buurland reist, wil je ook naar andere buurlanden, en dan naar de landen daar omheen. En wanneer je Europa dan kent, wil je ook naar landen buiten Europa. Dan wil je overal geweest zijn. Soms benijd ik mensen wel eens die gewoon blijven waar ze zijn.'

Ik kijk naar Urs. Hij zit op een blauwe, ribfluwelen stoel met huisslippers over zijn sokken. Er hangt een geur van gebakken spek in zijn keuken. Hij maakt een tamelijk tevreden indruk, alsof hij overal wel een thuis zal weten te vinden.

Oproep

Jan Hoek zou graag cassettebandjes luisteren. Hij heeft namelijk een cassettedeck gekocht, maar nog geen muziek om erop af te spelen. Wie helpt hem hieraan?